



WARUNKI WJAZDU, POBYTU I ZATRUDNIENIA CUDZOZIEMCÓW NA TERYTORIUM POLSKI

SZiP

ŚLAZAK,
ZAPIÓR
I PARTNERZY

Obywatele Ukrainy mogą wjechać na terytorium RP m.in. na podstawie:

- ruchu bezwizowego;
- wizy krajowej (D) lub wizy Schengen (C);
- wizy długoterminowej lub zezwolenia na pobyt wydanego przez inne państwo strefy Schengen;
- zgody wydanej przez Komendanta Głównego Straży Granicznej przy przekraczaniu granicy (wjazd nadzwyczajny);
- zezwolenia na pobyt czasowy;
- zezwolenia na pobyt stały;
- zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego UE oraz ważnej karty pobytu;
- wniosku o przyznanie ochrony międzynarodowej (statusu uchodźcy).

WJAZD I POBYT NA TERYTORIUM RP

Wjazd na terytorium RP

OBYWATEL UKRAINY PODEJMUJĄCY PRACĘ NA TERENIE POLSKI CO DO ZASADY MUSI LEGITYMOWAĆ SIĘ ZEZWOLENIEM NA PRACĘ I POBYT W POLSCE

RUCH BEZWIZOWY

Od 19 lutego 2022 r. Polska **zniósła ograniczenia w zakresie celu wjazdu w ruchu granicznym na granicy z Ukrainą oraz na lotniczych przejściach granicznych**. W ten sposób przywrócono zasady wjazdu sprzed ogłoszenia stanu epidemii.

SZiP- Zasady pobytu i pracy cudzoziemców w PL

Tym samym obywatele Ukrainy mogą wjeżdżać na terytorium RP bez wiz lub spełnienia dodatkowych przesłanek. Granicę z Ukrainą można przekroczyć w:

- Dorohusku,
- Korczowej,
- Hrebennem,
- Medyce,
- Budomierzu,
- Krościenku,
- Zosinie
- Dołhobyczowie.

25 lutego 2022 r. Straż Graniczna informowała, że **wszystkie przejścia graniczne z Ukrainą są otwarte**.

Od 25 lutego 2022 r. **polskie władze nie wymagają od obywateli Ukrainy okazywania innych dokumentów niż paszport biometryczny przy przekraczaniu polskiej granicy**.

WJAZD NADZWYCZAJNY

Możliwość wyjątkowego przekroczenia granicy Polski na **nie dłużej niż 15 dni po uzyskaniu zgody Komendanta Głównego Straży Granicznej** (art. 32 ust. 1 ustawy o cudzoziemcach) pomimo braku paszportu.

Od 25 lutego 2022 roku RP zezwala wszystkim obywatelom Ukrainy na **przekraczanie granicy na podstawie jakiegokolwiek innego dokumentu potwierdzającego tożsamość, zwłaszcza w przypadku dzieci**.

WJAZD I POBYT OBYWATELA UKRAINY NA TERYTORIUM RP

Wjazd na terytorium RP

PROCEDURA UCHODŹCZA

Możliwość ubiegania się o ochronę międzynarodową. Wniosek o nadanie statusu uchodźcy można złożyć na granicy Polski lub w dowolnym oddziale Straży Granicznej.

Decyzję w przedmiocie statusu uchodźcy lub udzielenia ochrony uzupełniającej **podejmuje Szef Urzędu do Spraw Cudzoziemców.**

Po złożeniu wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej **obywatel Ukrainy jest kierowany do ośrodka recepcyjnego podlegającego Urzędowi do Spraw Cudzoziemców.** Istnieje możliwość złożenia wniosku o przyznanie pomocy socjalnej **na czas trwania postępowania oraz otrzymania skierowania do ośrodka pobytowego dla uchodźców.**

Po złożeniu wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej **pobyt w Polsce jest legalny.** Do czasu zakończenia procedury brak możliwości przekroczenia polskiej granicy i wyjazdu do innego państwa.

- paszport wnioskodawcy zostaje złożony do depozytu Szefa Urzędu do Spraw Cudzoziemców. W zamian wydawany jest dokument – TZTC (Tymczasowe Zaświadczenie Tożsamości Cudzoziemca) potwierdzający tożsamość i uprawniający do pobytu w Polsce do czasu wydania ostatecznej decyzji w sprawie udzielenia ochrony międzynarodowej.
- decyzja zostanie podjęta na podstawie rozmowy z organem.

PRACA W POLSCE NIE JEST DOZWOLONA W CIĄGU PIERWSZYCH 6 MIESIĘCY TRWANIA PROCEDURY

PRACA OBYWATELA UKRAINY W POLSCE

Pobyt na terytorium RP

ZEZWOLENIA NA POBYT CZASOWY

Wymaga wykazania celu pobytu w RP **przekraczającego 90 dni**, np. w celu pracy na podstawie zezwolenia na pracę lub oświadczenia o powierzeniu pracy.

Jego uzyskanie **zwalnia z obowiązku uzyskania wizy po upływie okresu ruchu bezwizowego**. Samo złożenie wniosku o udzielenie zezwolenia na pobyt czasowy zapewnia prawo do legalnego pobytu w Polsce do czasu wydania ostatecznej decyzji.

Zezwolenie na pobyt czasowy uprawnia także do pobytu w innych krajach strefy Schengen na okres nie dłuższy niż 90 dni w ciągu 180-dniowego okresu. Nie uprawnia jednak do podjęcia pracy w innych krajach strefy Schengen.

W Polsce dostępnych jest **kilka rodzajów zezwoleń na pobyt czasowy**.

Od momentu złożenia wniosku o pobyt czasowy do wydania decyzji organu wnioskodawca przebywa w RP legalnie (w paszporcie zostaje umieszczona pieczęć o złożeniu wniosku).

Wniosek należy złożyć **najpóźniej w ostatnim dniu legalnego pobytu w Polsce**.

Cudzoziemcowi, który uzyskał zezwolenie na pobyt czasowy na terytorium Polski, **wydawana jest karta pobytu (koszt 50,00 zł). Dokument ten wydawany jest z urzędu przez wojewodę, który udzielił cudzoziemcowi zezwolenia.**

Karta pobytu w okresie swojej ważności potwierdza tożsamość cudzoziemca podczas jego pobytu na terytorium RP oraz uprawnia, wraz z dokumentem podróży, do wielokrotnego przekraczania granicy bez konieczności uzyskania wizy.

Wniosek składany na formularzu - załącznik do Rozporządzenia MSWiA z dnia 17 kwietnia 2019 r. w sprawie wniosku o udzielenie cudzoziemcowi zezwolenia na pobyt czasowy.

ZEZWOLENIE NA POBYT STAŁY

O zezwolenie na pobyt stały **mogą ubiegać się osoby należące do jednej z kategorii wymienionych w ustawie o cudzoziemcach, w szczególności cudzoziemcy polskiego pochodzenia i posiadacze ważnej Karty Polaka.**

Zezwolenie wydawane jest na czas nieokreślony.

Wniosek składany do Urzędu Wojewódzkiego właściwego ze względu na miejsce zamieszkania cudzoziemca w Polsce.

Składany na formularzu - załącznik do Rozporządzenia MSW z dnia 28 kwietnia 2014 r. w sprawie wniosku o udzielenie cudzoziemcowi zezwolenia na pobyt stały.

PRACA OBYWATEŁA UKRAINY W POLSCE

Pobyt na terytorium RP

WIZA KRAJOWA (D)

- Wymaga udowodnienia celu pobytu w RP **przekraczającego 90 dni**, np. z uwagi na pracę na podstawie zezwolenia lub oświadczenia o powierzeniu pracy.
- Organ właściwy: konsulat RP na Ukrainie.
- Okres ważności wizy wynosi **od 91 do 365 dni**. Po jego upływie istnieje możliwość ponownego wnioskowania.
- Czas rozpatrywania wniosku wizowego wynosi do 15 dni od daty złożenia wniosku.
- Wiza krajowa uprawnia do pobytu w innych krajach strefy Schengen na okres do 90 dni w ciągu 180-dniowego okresu.
- Wiza krajowa nie uprawnia do podjęcia pracy w innych krajach strefy Schengen.

PRACA OBYWATELA UKRAINY W POLSCE

Świadczenie pracy na terytorium RP

Obywatel Ukrainy, by legalnie pracować na terytorium RP, musi legitymować się:

- zezwoleniem na pracę oraz
- ważnym zezwoleniem na pobyt w RP (wiza lub zezwolenie na pobyt czasowy na terytorium RP) w formie uprawniającej do wykonywania pracy lub
- korzystać z jednego z wyjątków od obowiązku uzyskania zezwolenia na pracę i pobyt w Polsce.

ZEZWOLENIA NA PRACĘ I POBYT W POLSCE

Typy zezwoleń o pracę

Zezwolenie typu A: wydawane dla cudzoziemca wykonującego pracę na terytorium Polski, na podstawie umowy z podmiotem, którego siedziba, miejsce zamieszkania lub oddział, zakład lub inna forma zorganizowanej działalności znajduje się na terytorium Polski. Cudzoziemiec musi otrzymywać wynagrodzenie nie niższe niż płace pracowników lokalnych na porównywalnym stanowisku (niezależnie od sytuacji na rynku pracy). Wydawane na okres do 3 lat.

Zezwolenie typu B: dotyczy cudzoziemca, który pełni funkcję w zarządzie osoby prawnej wpisanej do rejestru przedsiębiorców. Wydawane na okres do 3 lat.

Zezwolenie typu C: dotyczy cudzoziemca wykonującego pracę u pracodawcy zagranicznego na terytorium RP. Cudzoziemiec będzie delegowany do oddziału lub zakładu podmiotu zagranicznego, albo podmiotu powiązanego z tym pracodawcą zagranicznym na czas powyżej 30 dni w roku kalendarzowym.

Zezwolenie typu D: wydawane dla cudzoziemców wykonujących pracę u pracodawcy zagranicznego na terytorium RP, który nie posiada oddziału, zakładu lub innej formy zorganizowanej działalności w Polsce. Cudzoziemiec delegowany będzie w celu realizacji usługi o charakterze tymczasowym i okazjonalnym (usługa eksportowa).

Zezwolenie typu E: wydawane dla cudzoziemców wykonujących pracę u pracodawcy zagranicznego, delegowanego na terytorium RP, w innym celu, niż wskazany w zezwoleniach typu B-D (tzw. zezwolenie „wytrych”). Wymagane również, jeśli cudzoziemiec jest delegowany na terytorium RP na okres przekraczający 30 dni w ciągu kolejnych 6 miesięcy.

Zezwolenie na pracę typu A lub B dla cudzoziemca zawsze występuje pracodawca, który zamierza go zatrudnić.

Zezwolenie na pracę jest zawsze wydawane dla konkretnego cudzoziemca.

Zezwolenia C-E wymaga zgłoszenia oddelegowania do Polski do Państwowej Inspekcji Pracy najpóźniej w dniu rozpoczęcia oddelegowania.

ZEZWOLENIA NA PRACĘ I POBYT W POLSCE

Tryb ubiegania się o zezwolenie na pracę

Wniosek pracodawcy do właściwego wojewody ze względu na:

- siedzibę pracodawcy/podmiotu, do którego cudzoziemiec jest delegowany, lub
- główne miejsce wykonywania pracy przez cudzoziemca na terytorium Polski.

Wniosek należy złożyć przed zatrudnieniem cudzoziemca:

- tradycyjnie drogą papierową lub
- elektronicznie (www.praca.gov.pl).

Należy załączyć dokumenty wymagane ze względu na typ wnioskowanego zezwolenia (np. umowa o pracę, potwierdzenie powołania do zarządu, list oddelegowujący, umowa o usługę eksportową).

Należy dokonać stosownej opłaty uzależnionej od okresu, na jaki ma zostać wydane zezwolenie:

- do 3 miesięcy – **50 PLN**;
- powyżej 3 miesięcy – **100 PLN lub**
- **200 PLN** (zezwolenie typu D dot. usługi eksportowej)

Cudzoziemiec musi samodzielnie ubiegać się o tytuł pobytowy, by legalnie wykonywać pracę w Polsce na podstawie zezwolenia na pracę (wyjątkowo w ramach ruchu bezwizowego – ma możliwość pobytu i pracy do 3 miesięcy).

ZEZWOLENIA NA PRACĘ I POBYT W POLSCE

Wyjątki od obowiązku posiadania zezwolenia na pracę

Z obowiązku posiadania pozwolenia na pracę zwolniony jest cudzoziemiec, który:

- a) posiada status uchodźcy nadany w RP;
- b) korzysta z ochrony uzupełniającej w RP;
- c) posiada zezwolenie na pobyt stały w RP;
- d) posiada zezwolenie na pobyt rezydenta długoterminowego UE w RP;
- e) posiada zgodę na pobyt ze względów humanitarnych;
- f) posiada zgodę na pobyt tolerowany w RP;
- g) korzysta z ochrony czasowej w RP/posiada ważne zaświadczenie o udzielaniu ochrony na terytorium RP;
- h) przebywa na terytorium RP na podstawie dokumentu pobytowego wydanego przez inne państwo członkowskie UE i celem jego pobytu na terytorium RP jest wykonywanie pracy w charakterze pracownika kadry kierowniczej, specjalisty lub pracownika odbywającego staż w ramach przeniesienia wewnątrz przedsiębiorstwa przez okres nieprzekraczający 90 dni w okresie 180 dni;
- i) świadczy pracę na podstawie oświadczenia o powierzeniu wykonywania pracy;
- j) posiada zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z okolicznościami, o których mowa w art. 144, art. 151 ust. 1 lub 2, art. 158 ust. 2 pkt 1 lub 2, art. 161 ust. 2, art. 176 lub art. 186 ust. 1 pkt 3 lub 4 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach:
 - zamiar zamieszkania jako członek rodziny na terytorium RP wspólnie z pracownikiem migrującym;
 - zezwoleniem na pobyt rezydenta długoterminowego UE udzielone przez inne państwo członkowskie UE oraz:
 - zamiarem wykonywania pracy lub prowadzenia działalności gospodarczej na terytorium RP na podstawie przepisów obowiązujących w tym zakresie na tym terytorium lub
 - zamiarem podjęcia lub kontynuacji na terytorium RP studiów lub szkolenia zawodowego lub
 - wykazaniem, że zachodzą inne okoliczności uzasadniające jego zamieszkiwanie na terytorium RP;
 - status członka rodziny cudzoziemca, który posiada zezwolenie na pobyt rezydenta długoterminowego UE, z którym przebywał na terytorium innego państwa członkowskiego UE i towarzyszy mu lub chce się z nim połączyć;
 - status absolwenta polskiej uczelni, poszukującego na terytorium RP pracy lub planującego rozpoczęcie wykonywania działalności gospodarczej na terytorium RP;
 - bezpośrednio, przed złożeniem wniosku o udzielenie tego zezwolenia, przebywanie na terytorium RP na podstawie zezwolenia na pobyt czasowy w celu prowadzenia badań naukowych, zakończenie prowadzonych badań naukowych lub prac rozwojowych i poszukiwanie na terytorium RP pracy lub planowanie rozpoczęcia wykonywania działalności gospodarczej na terytorium RP;

ZEZWOLENIA NA PRACĘ I POBYT W POLSCE

Wyjątki od obowiązku posiadania zezwolenia na pracę

- k) posiada Kartę Polaka;
- l) posiada wizę Poland Business Harbour;
- ł) posiada wizę wydaną przez inne państwo obszaru Schengen;
- m) posiada dokument pobytowy wydany przez inne państwo obszaru Schengen;
- n) posiada zezwolenie na pobyt czasowy i pozostawanie w związku małżeńskim z obywatelem polskim zamieszkałym na terytorium Polski;
- o) posiada status członka rodziny, który dołącza do obywateli państw członkowskich bądź z nimi przebywający;
- p) korzysta z ruchu bezwizowego;
- r) pozostałe przypadki wymienione w rozporządzeniu MPiPS w sprawie przypadków, w których powierzenie wykonywania pracy cudzoziemcowi na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest dopuszczalne bez konieczności uzyskania zezwolenia na pracę z dnia 21 kwietnia 2015 r. (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 2291).

ZEZWOLENIA NA PRACĘ I POBYT W POLSCE

Oświadczenie o powierzeniu pracy

Procedura legalizacji pracy cudzoziemców w trybie uproszczonym, na podstawie oświadczenia wpisanego do ewidencji oświadczeń w powiatowym urzędzie pracy.

Umożliwia **podejmowanie pracy w RP przez obywateli Ukrainy, Białorusi, Rosji, Mołdawii, Gruzji lub Armenii bez konieczności uzyskiwania zezwolenia na pracę.**

Powierzenie wykonywania pracy na podstawie oświadczenia **może nastąpić do 24 miesięcy.**

Świadczenie pracy wyłącznie na podstawie oświadczenia wymaga łącznego spełnienia następujących warunków:

- złożenia przez pracodawcę w PUP właściwym dla jego siedziby pisemnego oświadczenia o powierzeniu wykonywania pracy (obowiązuje wzór urzędowy);
- wpisanie oświadczenia przez PUP do ewidencji oświadczeń przed rozpoczęciem pracy;
- wykonywania pracy na warunkach określonych w oświadczeniu.

Po wpisaniu przez PUP oświadczenia o powierzeniu pracy, **pracodawca ma obowiązek pisemnie powiadomić urząd o:**

- podjęciu pracy przez cudzoziemca – najpóźniej w dniu rozpoczęcia pracy;
- niepodjęciu pracy przez cudzoziemca – w terminie 7 dni od dnia rozpoczęcia pracy określonego w ewidencji oświadczeń.

Oświadczenie o powierzeniu pracy **wymaga uprzedniego zalegalizowania pobytu w RP.**

Ułatwienie dla późniejszego wniosku o zezwolenie na pracę.

ZEZWOLENIA NA PRACĘ I POBYT W POLSCE

Jednolite zezwolenia

Zezwolenia na pobyt czasowy umożliwiające również podjęcie pracy w RP bez konieczności uzyskania dodatkowego dokumentu uprawniającego do pracy (np. zezwolenia na pracę lub oświadczenia), to m.in:

a) zezwolenie na pobyt czasowy i pracę – łączne zezwolenie na pobyt czasowy i pracę cudzoziemca, który zamierza przebywać na terytorium RP i wykonywać pracę powyżej 3 miesięcy. Wymaga udokumentowania:

- otrzymywania wynagrodzenia nie niższego niż minimalne (3.01 zł brutto) - niezależnie od wymiaru czasu pracy i rodzaju stosunku prawnego stanowiącego podstawę wykonywania pracy;
- ubezpieczenia zdrowotnego – publicznego lub prywatnego
- przeprowadzenia tzw. „testu rynku pracy”.

Prawidłowy wniosek powoduje zamieszczenie przez wojewodę w dokumencie podróży cudzoziemca odcisku stempla potwierdzającego złożenie wniosku, który uprawnia do legalnego pobytu w RP w okresie oczekiwania na wydanie zezwolenia.

Oplata od wniosku wynosi **440,00 zł**. Oplata podstawowa za wydanie karty pobytu wynosi **50,00 zł**.

Wniosek składany na formularzu - załącznik do Rozporządzenia MSWiA z dnia 20 stycznia 2022 r. w sprawie wniosku o zmianę zezwolenia na pobyt czasowy i pracę.

b) Niebieska Karta – udzielenie zezwolenia na pobyt czasowy w celu wykonywania pracy w zawodzie wymagającym wysokich kwalifikacji.

- Wysokie kwalifikacje - ukończenie studiów wyższych albo posiadanie min. 5-letniego doświadczenia zawodowego na poziomie porównywalnym z poziomem kwalifikacji uzyskanych w wyniku ukończenia studiów wyższych, które są niezbędne do wykonywania danej pracy.
- Wynagrodzenie nie niższe niż 150% przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w roku poprzedzającym zawarcie umowy (tj. obecnie niecałe 8500 zł brutto).

ZEZWOLENIA NA PRACĘ I POBYT W POLSCE

Poland Business Harbour

Wiza Poland Business Harbour pozwala na pracę i pobyt w Polsce (bez konieczności uzyskania zezwolenia na pracę lub oświadczenia) oraz na sprowadzenie rodziny do Polski.

Uproszczona procedura wizowa dla obywateli Ukrainy, Białorusi, Armenii, Gruzji, Mołdawii, Rosji.

Należy dodatkowo udokumentować cel otrzymania wizeny Poland Business Harbour:

- Freelancerzy/pracownicy - wykształcenie techniczne lub min. roczne doświadczenie w branży IT oraz dowód zainteresowania ze strony jednego z podmiotów partnerskich programu;
- Start-up - zakwalifikowanie do programu Poland Prize;
- większe podmioty - dokument potwierdzający zakwalifikowanie do programu przez Polską Agencję Inwestycji i Handlu.

Wniosek składany **w konsulacie RP na Ukrainie, w centrum wizowym lub pocztą.**

Lista firm partnerskich Poland Business Harbour dostępna na stronie internetowej -> <https://www.gov.pl/web/poland-businessharbour/znajdz-wsparcie2>

Podstawowe akty prawne regulujące pobyt i zatrudnienie cudzoziemców

- Ustawa z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 2354 z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 1108 z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 1100 z późn. zm.).

Zgodnie z zapowiedziami medialnymi i rządowymi, mogą zostać wprowadzone specjalne regulacje w przedmiocie legalizacji pobytu i pracy osób z Ukrainy w związku z obecną sytuacją, omówione w niniejszej informacji kwestie mogą ulec zmianie.

Ślązak, Zapiór i Partnerzy

Kancelaria Adwokatów i Radców Prawnych spółka partnerska

ul. Modelarska 25
40-142 Katowice

kontakt@kancelaria-szip.pl
tel.: 32 783 88 00

